

HISTORIENS BÅNGSTYRIGA

Webbinarium om finlandssvensk funkishistoria

Historiens bångstyriga & SLS arkiv

Susanne Österlund-Pötzsch, 15.9.2025

SVENSKA LITTERATURSÄLLSKAPET I FINLAND

Svenska litteratursällskapet i Finland (1885)

SLS uppgift är att "**samla, bearbeta** och **offentliggöra** vittnesbörden om den svenska kulturens uppkomst och utveckling i Finland"

- Arkiv och bibliotek
- Utgivning (böcker, digitala utgåvor, musik)
- Forskning och understöd (stipendier och pris)

SLS ARKIV:

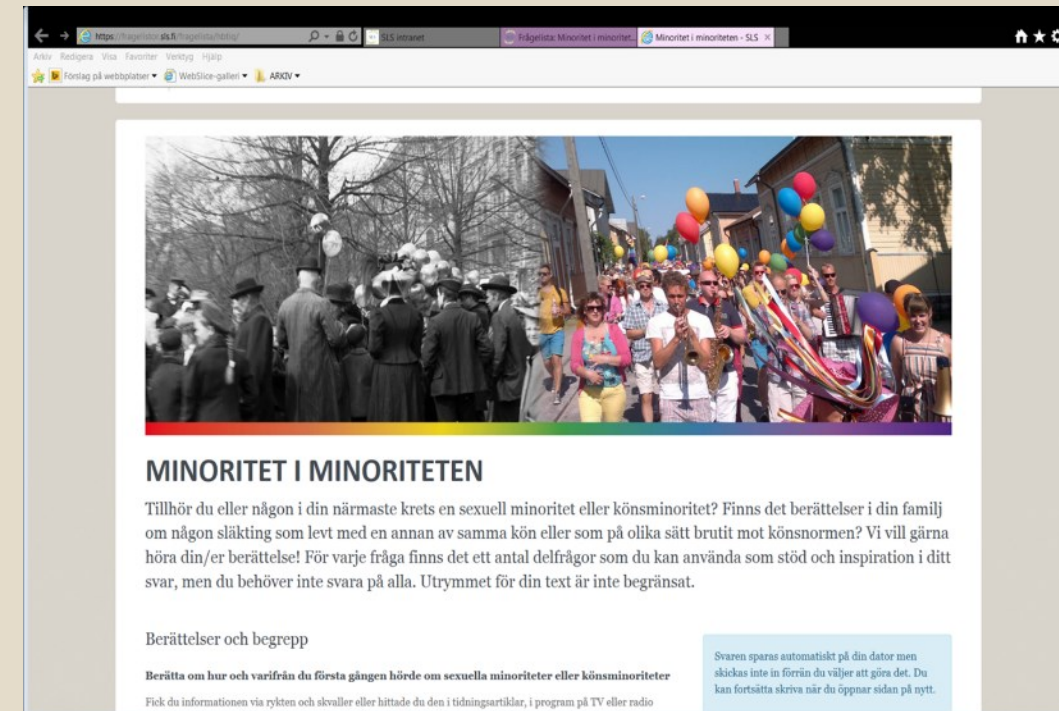
Historiska & litteraturhistoriska samlingarna (donationer av t.ex. privatpersoner och föreningar)
Traditions- och språksamlingarna (aktiv insamling, t.ex. frågelistor och intervjuer)

SLS värdegrund: KUNSKAP – KVALITET – FÖRNYELSE – **MÅNGFALD**

Mångfald : Minoriteter i minoriteten

Arkivens ofullkomlighet – finns också en tyst historia

- Insikt på senare år
- "Utmaningar"... till för att lösas
- Hur nå specifika grupper?
- GDPR ("särskilda kategorier av personuppgifter") -> begränsad tillgång

Samlingarna:

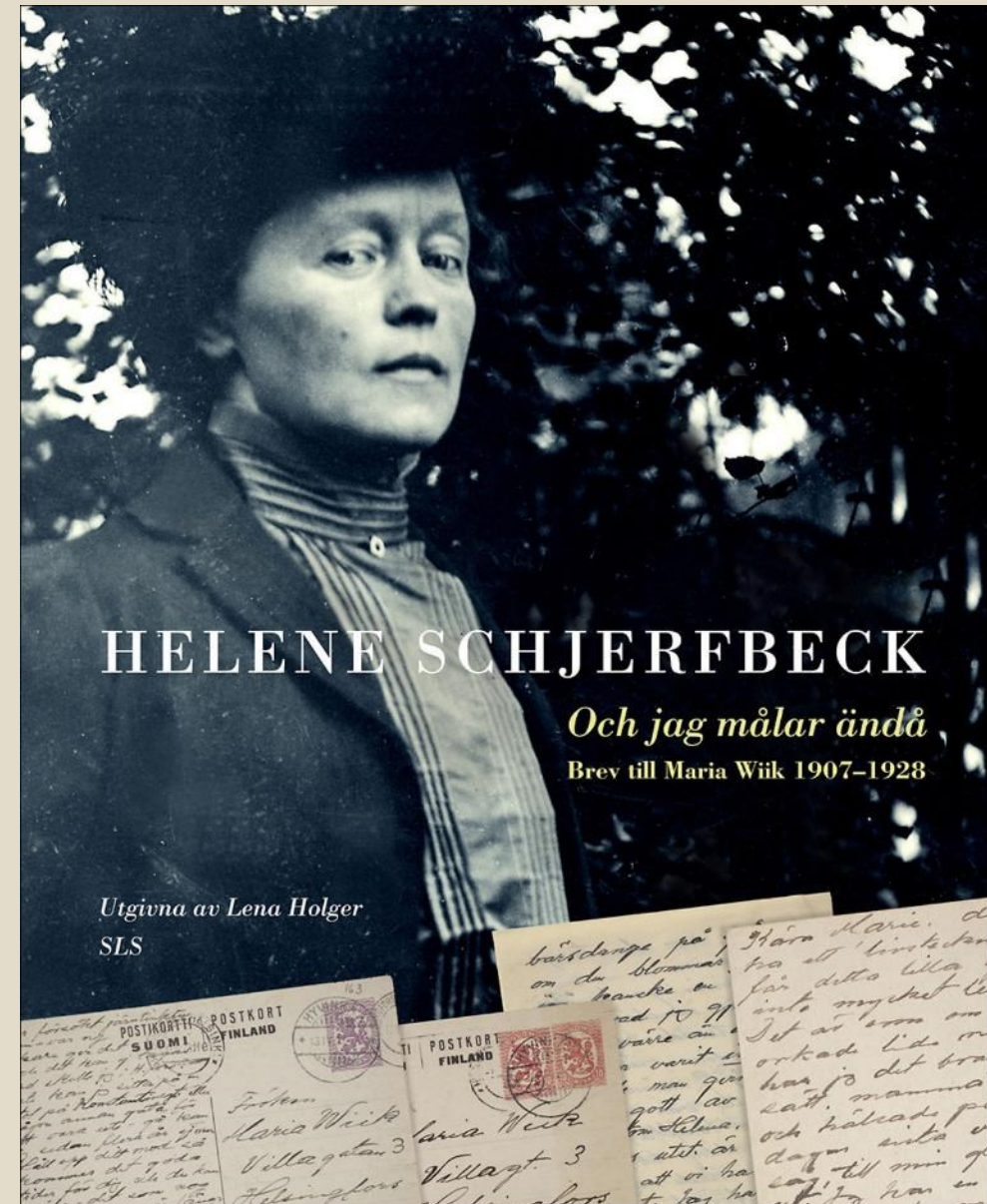
Äldre samlingar: Funkishistoria utspridd i arkivet...
... men man måste ofta känna till var.

Historiska och litteraturhistoriska samlingarna, exempel:

SLSA 1297 Brev från Helene Schjerfbeck till Maria Wiik

SLSA 1418 Julia Stadius och Hilda Maria Tavaststjernas
memoarer

SLSA 1134 Felix Heikels arkiv

Ida Malmbergs fotografisamling SLS 1432

Ida Malmberg som ung, till v. (SLS 1432_923)

Edla Paxal-Stolpe i sin rullstol (sls1432_870)

Mia Selander, glansstrykerska (sls1432_39)

Malax-pojkar 1925 (sls1432_1848)

**Sökord ger enstaka resultat inom en mängd olika samlingar
(frågelistor på olika ämnen, intervjuer, kulturvetenskapliga undersökningar...)
... i framtiden hjälp av AI-verktyg att söka på tvärs i samlingarna?**

Specifika samlingar:

SLS 2301 Finlands svenska handikappförbund / Funktionshinder i vardagen (2016)

SLS 2369 Finlandssvenska teckenspråkiga diskuterar (2021–2022)

Finlandssvenska teckenspråkiga (olika språkdokumentationer, t.ex. spara det finlandssvenska talet)

→ AV material

The video thumbnail shows a dark, indoor setting with large green plants in the foreground. In the background, a person is visible, and there are some chairs and a table. The text "HELSINGFORS 13.10.2021" and "HELSINGFORS DÖVAS FÖRENING RF" is overlaid on the image.

Helsingfors Dövas
Förening 13.10.2021:
Minnen från Borgå
dövskola

Hurdant har det varit att leva
som finlandssvensk döv i
Finland? Hurdant var det att vara
elev i Borgå dövskola som lades
ner 1993? Skolan i Borgå var den
enda svenskspråkiga dövskolan i
vårt land....
[Läs allt](#)

Hur bli bättre?

Syftet med arkivverksamheten är att:

- insamla, arkivera och tillgängliggöra material om den svenska kulturens uppkomst och utveckling i Finland
- genom samlingarna **spegla mångfalden i den svenska kulturen i Finland** och belysa kulturell och samhällslig föränderlighet över tid
- kontinuerligt utöka samlingarna genom mottagande av donationer, dokumentation och aktiv insamling utgående **från ett socialt, kulturellt och språkligt inkluderande perspektiv**. Material som **belyser minoriteter och mångkultur** inom den svenska kulturen inbegrips

- Hjälpa forskare **hitta i arkivet**
- Medvetet lyfta fram förbisedda grupper och teman i **insamlingsstrategier**
- Vara värdig förtroendet att ta emot **donationer** av material

→ **SAMARBETEN!**

Medvetenhet?

Skriv ditt namn och datum här

Tillgängliga besöksutrymmen,
induktionsslingor, streama (&
texta) föreläsningar...

www.sls.fi/sv/tillganglighetsinformation